

VASTUULLISUUS

Aspon vastuullisuusraportti 2020

Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön näkökulmasta kestävä liiketoiminta on edellytys pitkän aikavälin arvontuontiin. Vastuullisesti johdettu, kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia.

Monialayhtiönä Aspon eri liiketoiminnoilla on osin hyvin erilaiset painopistealueet vastuullisuustyössään. ESL Shipping on aktiivisesti pienentänyt ympäristöjalanjälkeään minimoimalla laivastonsa päästöjä ja energiankulutusta. Leipurin toiminnan keskiössä on tuoteturvallisuus ja jätteen sekä hävikin vähentäminen. Tuoteturvallisuus on ensiarvoisen tärkeää myös linkkinä teollisuuden asiakkaiden ja kansainvälisten raaka-ainevalmistajien välillä toimivan Telkon liiketoiminnassa. Aspon eettiset ohjeet luovat kuitenkin yhteiset pelisäännöt vastuulliselle liiketoiminnalle konsernin kaikissa tytäryhtiöissä.

Loppuvuodesta 2020 Aspon hallitus linjasi konsernin uuden vastuullisuustavoitteen: Aspon liiketoimintojen tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijöitä omilla aloillaan. Tiedostamme, että työtä on vielä paljon tehtävänä ja kehitystä on tapahduttava jokaisessa liiketoiminnassamme. Hallituksen linjauksen mukaisesti kaikki Aspon liiketoiminnot ovat alkaneet määritellä uudelleen omia, toimialoilleen relevantteja vastuullisuustavoitteita ja -mittareita sekä kehittää raportointiprosessejaan. Vastuullisuustyön edistymistä tullaan seuraamaan vastaisuudessa niin liiketoimintojen omissa kuin myös Aspon vuosittaisissa vastuullisuusraporteissa. Liiketoimintakohtaiset vastuullisuustavoitteet tullaan julkaisemaan erikseen kuluvaan vuodenaikana.

Aspo on vuodesta 2018 alkaen ollut YK:n Global Compact -aloitteen jäsen, ja konsernin toimintaa ohjaavat YK:n määrittelemät kymmenen ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristöä ja korruption vastaisuutta koskevaa periaatetta. Vuonna 2019 Aspo liittyi myös yritysvastuuverkosto FIBS:n jäseneksi.

Sidosryhmätutkimus ja sen pohjalta laadittu olennaisuusanalyysi auttavat meitä ohjaamaan konsernitason yritysvastuu- ja sidosryhmätyöskentelyämme niihin asioihin, jotka ovat sidosryhmillemme merkityksellisimpiä ja samalla liittyvät liiketoimintamme kannalta tärkeimpiin taloudelli-

siin, sosiaalisiin ja ympäristövaikutuksiin. Olennaisuusanalyysin perusteella Aspon merkittävimmiksi vastuullisuusnäkökohdiksi on määritelty työntekijöiden sitoutuminen ja työhyvinvoinnin edistäminen, avoimuus ja säännösten sekä eettisten periaatteiden noudattaminen, ympäristöystävälliset innovaatiot ja päästöjen vähentäminen sekä tuoteturvallisuus. Vuonna 2021 julkistettavien kunnianhimoisten liiketoimintakohtaisten tavoitteiden lisäksi myös näitä konsernitason prioriteetteja seurataan kaikissa liiketoiminnoissa.

Aspon vastuullisuustyön johtamisesta vastaa konsernin toimitusjohtaja, joka raportoi yhtiön hallitukselle riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Aspo raportoi vuosittain edistymisestään Global Compact -periaatteiden toteuttamisessa osana tätä Suomen Kirjanpitolain ja EU 2014/95EU-direktiivin vaatimusten mukaista selvitystä muista kuin taloudellisista tiedoista. Aspon hallitus hyväksyy ja allekirjoittaa nämä tiedot vuosittain tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Helsingissä, 19. helmikuuta 2021

ASPO OYJ

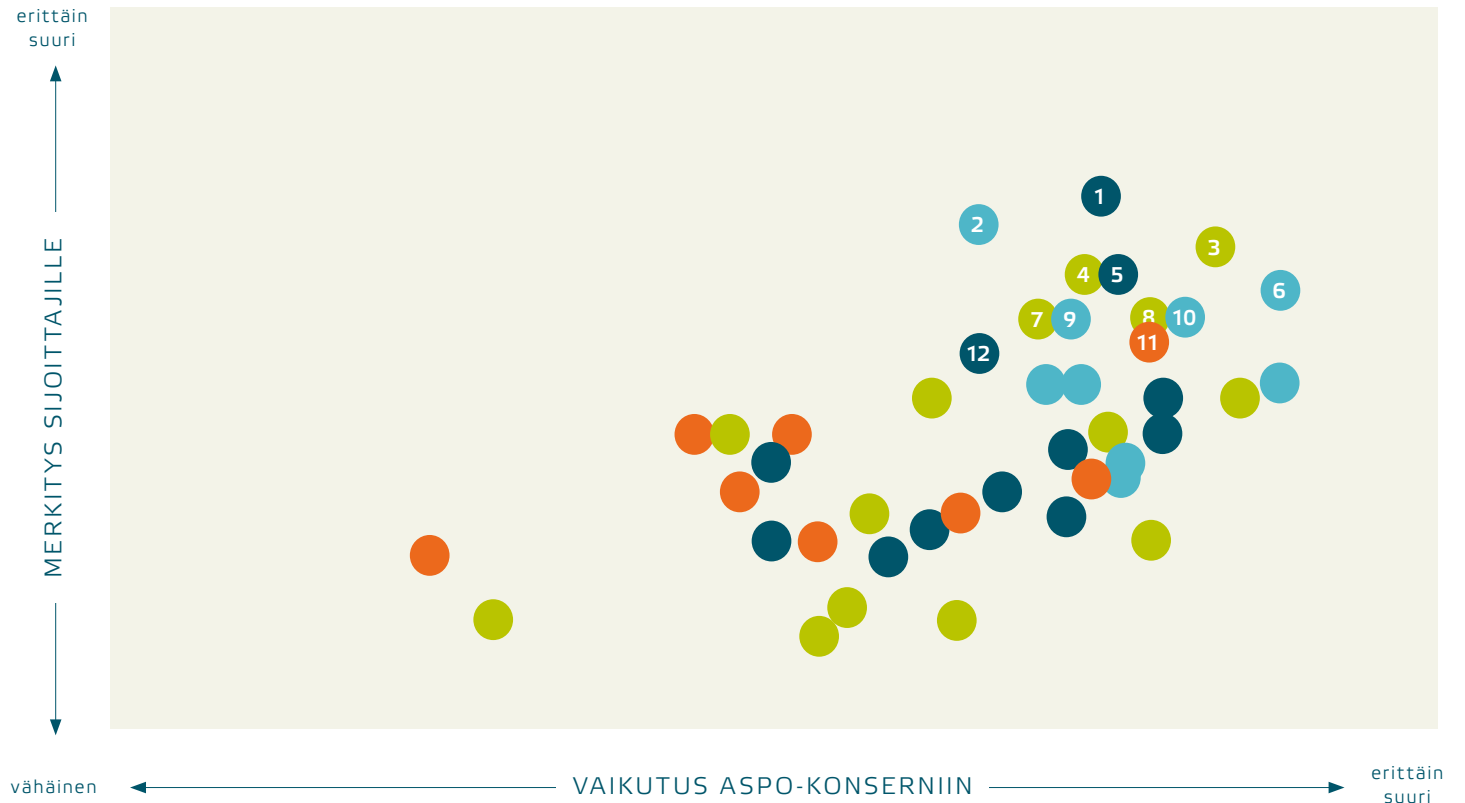
Hallitus

Toimitusjohtaja

ASPON VASTUULLISUUSMATRIISI

Vuosien 2018 ja 2019 aikana toteutetussa sidosryhmäkyselyssä tutkittiin Aspon osakkeenomistajien ja potentiaalisten sijoittajien näkemyksiä yhteensä noin 40:stä vastuullisuuden eri aihealueesta ja niiden merkityksestä Aspon liiketoimintaan. Aihealueet määriteltiin ulkopuolisen konsultitalon ja Aspon johtoryhmän toimesta. Samaa kyselyyn vastasi myös Aspo-konsernin ja sen liiketoimintojen valittuja johtohenkilöitä sekä hallituksen jäseniä. Oheinen kaavio kuvaa sidosryhmätutkimuksessa olennaisimpina vastuullisuusaiheina esiin nousseiden teemojen sijoittumista asteikolla.

- Sosiaalinen vastuu
- Hyvä hallintotapa
- Ympäristövastuu
- Muut vastuullisuusaiheet

1 Työntekijöiden sitoutuminen ja työtyytyväisyys 2 Avoimuus (esim. taloudellisen ja ei-taloudellisen tiedon julkistaminen, johdon palkitseminen ja hallintotoimet) 3 Ympäristöystävälliset innovaatiot (esim. uusien vähäpäästöisten laivojen rakentaminen, vihreät tuoteportfoliot) 4 Polttoaineen käytön tehostaminen ja vähentäminen (esim. reittien optimoinnilla) 5 Työhyvinvoinnin edistäminen 6 Eettisten periaatteiden noudattaminen (mm. korruption torjunta sekä ihmisoikeudet omassa toiminnassa ja toimitusketjussa)	7 Kierrätettävien, uusiutuvien tai biohajoavien tuotteiden osuuden kasvattaminen 8 Ilmastonmuutoksen hillitseminen, CO₂-päästöjen vähentäminen ja hiilineutraalisuus 9 Hallinnointi (esim. Hallintorakenne, osakkeenomistajien oikeudet, liiketoiminnan eettisyys, compliance-ohjelma) 10 Riskienhallinta 11 Tuoteturvallisuus 12 Henkilöstöpääoman hallinta

YMPÄRISTÖVASTUU

Investointeja ympäristön hyväksi

Vuodelle 2021 suunniteltujen ympäristöinvestointien arvo

8 M€

Ympäristövastuu tarkoittaa Aspolle valintoja ja konkreettisia tekoja ympäristön puolesta kaikissa liiketoiminnoissa. Monialayhtiön luonteeseen kuuluu, että liiketoiminnan kannalta olennaiset ympäristönäkökulmat ja -vaikutukset voivat vaihdella merkittävästi eri tytäryhtiöiden välillä.

Tekojen ja valintojen tukena ovat konsernin tytäryhtiöille yhteiset ympäristöohjeistukset ja -määräykset, joiden keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Ympäristönäkökulmien huomioon ottamiseksi toimitusketjuissa Aspolla on eettiset ohjeet tavaran- ja palveluntoimittajille. Maine vastuullisena, ympäristövaikutukset huomioon ottavana toimijana on Aspolle tärkeä kilpailutekijä, sillä ympäristöasioilla on arvoa sekä asiakkaille että muille sidosryhmille.

YMPÄRISTÖRISIKIEN HALLINTAAN PANEUDUTAAN HUOLELLA

Merkittäviksi ympäristöön liittyviksi riskeiksi konsernissa on tunnistettu muun muassa oman toiminnan ympäristövahingot erityisesti polttoaineen käsittelyssä varustamoliiketoiminnassa ja kumppanien toiminta esimerkiksi kemikaalien kuljetuksessa ja varastoinnissa. Myös muuttuva regulaatio, esimerkiksi ympäristölainsäädännön kiristyminen, energia-poliittiset muutokset tai polttoaineverotuksen kehitys, voi vaikuttaa merkittävästi toimintaedellytyksiin tai kustannuksiin. Aspo seuraa jatkuvasti sääntelyn kehittymistä ja pyrkii kehittämään liiketoimintaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti, jotta sääntelymuutosten mahdollisesti aiheuttamat investointitarpeet voidaan hallita.

Riskeihin varaudutaan ja niitä hallitaan hyvällä ympäristöjohtamisella. Esimerkiksi Itämeren herkässä ekosysteemissä operoivalla ESL Shippingillä on oma ympäristöjoh-

tamisjärjestelmä, jolle on myönnetty ISO 14001 -ympäristötositakaatti. Vuoden 2020 aikana ESL Shipping kirjasi kolme (vuonna 2019: 3) lievää öljyvahinkoa. Yhteensä vahinkojen seurauksena ympäristöön pääsi alle viisi litraa öljyä tai nesteytettyä maakaasua. Vahingot käsiteltiin asianmukaisesti eikä niistä aiheutunut viranomaisten jatkotoimia.

KOHTI FOSSIILIVAPAITA MERIKULJETUKSIA

Avainasemassa koko konsernin ympäristövaikutusten pienentämisessä on energian ja raaka-aineiden käytön tehostaminen. ESL Shippingille merkittävimmät ympäristönäkökulmat liittyvät laivaston energiatehokkuuden parantamiseen ja hiilijalanjäljen pienentämiseen. ESL Shippingin kaikki alukset käyttävät polttoaineenaan joko ympäristöystävällistä vähärikkistä öljyä tai merkittävästi hiilidioksidipäästöjä vähentävää, lähes kokonaan rikitöntä nesteytettyä maakaasua. Aspo on investoinut viimeisten vuosien aikana yli 100 miljoonaa euroa varustamoliiketoiminnan kehittämiseen, ja merkittävä osa investoinneista on kohdistunut nimenomaan kaluston energia- ja kustannustehokkuuden parantamiseen. Myös vuodelle 2021 on suunniteltu noin 8 miljoonan euron ympäristöinvestoinnit ESL Shippingin nykyisiin aluksiin.

Kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO on asettanut meriliikenteelle tiukat päästötavoitteet tuleville vuosille: kasvihuonekaasujen päästöjä pitää vähentää 40 pro-

senttia vuoteen 2030 mennessä ja 70 prosenttia vuoteen 2050 mennessä vuoden 2008 tasoon verrattuna. Tavoitteisiin pääseminen tulee vaatimaan uutta teknologiaa ja uusia, fossiilivapaita polttoaineita. ESL Shipping on erinomaisessa asemassa tälle muutosmatkalle, ja varustamon yksi keskeisistä ympäristötavoitteista vuonna 2020 olikin biokaasun testaaminen varustamon aluksissa. Biokaasussa oleva metaani on biogeenisestä materiaalista peräisin, joten se ei sisällä lainkaan fossiilista hiiltä. Kesäkuussa 2020 M/S Viikkiin tankattiin LNG:n lisäksi yksi rekkaerä biokaasua, joka tuotiin SSAB:n Raahen satamaan Gasumin terminaalista Porista. Kyseessä oli ensimmäinen kerta, kun biokaasua käytettiin laivan polttoaineena Suomessa.

ESL Shippingin alukset tuottavat valtaosan Aspo-konsernin hiilidioksidipäästöistä. Vuonna 2020 varustamon hiilidioksidipäästöt laskivat noin 7 %. Lisäksi polttoaineen rikkipitoisuutta koskevien säädösten tiukentumisen myötä ESL Shippingin rikkipäästöt laskivat noin kolmasosaan edellisvuoteen verrattuna. Koronapandemian vaikutukset näkyivät alentuneen kuljetuskysynnän lisäksi myös alusten ajoittain normaalia pidempinä odotusaikoina ja painolastimatkoina, minkä takia ESL Shippingin hiilidioksidipäästöt tonnimalia kohden pysyivät vuoden 2019 tasolla.

Vuonna 2020 jatkettiin uusien ympäristömääräysten edellyttämien painolastivesien puhdistusjärjestelmien rakentamista ESL Shippingin aluksiin, ja tätä työtä tullaan yhä jatkamaan vuoden 2021 aikana. Puhdistusjärjestelmillä pyritään estämään painolastivesien mukana leviävien vieraiden eläin- ja kasvilajien kulkeutumista uusiin elinympäristöihin.

Vuonna 2020
ESL Shippingin
hiilidioksidipäästöt
laskivat noin 7 %

TAVOITTEENA RUOKAHÄVIKIN MINIMOIMINEN JA JÄTTEEN HYÖTYKÄYTTÖ

Leipurin tavoitteena on pienentää ympäristöjalanjälkeään erityisesti ruokahävikin ja jätteidensä minimoimisen kautta. Ruokahävikki johtuu alalla esimerkiksi varastossa vanhentuneiden tuote-erien hävittämisestä, käsittelyvirheiden aiheuttamien pakkausten rikkoontumisista ja väärin tuote-erien toimituksista asiakkaille. Leipurin on onnistunut pienentämään merkittävästi hävikkiään viimeisten vuosien aikana. Lisäksi jätteen hyötykäyttöä on saatu kasvatettua lisäämällä rehuksi käytettävän ja kierrätettävän jätteen osuutta. Leipurin on onnistunut pienentämään hävikkiä muun muassa hankintaa tehostamalla ja hankinnan, myynnin ja laatu toiminnon yhteisillä kuukausittaisilla palavereilla, joiden avulla varaston kierto nopeutettiin parannettua.

Oman liiketoiminnan ympäristövaikutusten vähentämisen lisäksi Aspo-konsernin yhtiöt tarjoavat asiakkailleen ratkaisuja, joiden avulla he pystyvät vähentämään koko tuotanto- ja jakeluketjun aiheuttamaa ympäristökuormitusta. Kaupan ja logistiikan alalla toimivien Leipurin ja Telkon osalta suurimmat ympäristövaikutukset saadaan aikaan muualla toimitusketjussa. Aspon hallituksen linjauksen mukaisesti yhtiöiden tavoitteena on olla alansa parhaita ja vastuullisimpia kumppaneita sekä asiakkailleen että päämiehilleen, ja omalla asiantuntijuudellaan pienentää koko toimitusketjun päästöjä.

VASTUULLISIA MUOVIRAACA-AINEITA KEHITTÄMÄSSÄ

Telko uudistaa osaltaan muovien kiertotaloutta ja tarjoaa asiakkailleen ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja. Tuotekehitystä vaihtoehtoisten muoviraaka-aineiden tuotetarjoaman kehittämiseksi on lisätty, ja Telko pyrkii liiketoiminnassaan kuitu- ja kierrätysmuovien lisäämiseen sekä niiden suhteellisen osuuden kasvattamiseen. Telkolle on myönnetty ISCC Plus -sertifikaatti ensimmäisenä suomalaisena jakelijana. ISCC Plus on biopohjaisten muovien sertifikaatti, jonka ansiosta Telko voi toimittaa asiakkailleen massatasemenetelmän (mass balance) periaatteiden mukaisesti tuotettuja muoviraaka-aineita.

Telkon kestävyysnäkökulmat huomioon ottava Green Portfolio -liiketoiminnan osuus Telkon kokonaisliiketoiminnasta oli vuonna 2020 yhä varsin pieni. Green Portfolio -liiketoiminnan odotetaan kuitenkin kasvavan kaupallisesti merkittäväksi lähivuosien kuluessa. Erityisesti kysyntää odotetaan länsimarkkinoilta, mutta myös itämarkkinoilla asiakkaat ovat kiinnostuneita esimerkiksi biohajoavien muovipussien tai liuotinvapaiden maalien valmistukseen sopivista raaka-aineista.

JÄTTEET - LEIPURIN

tonnia	2020	2019	2018	Muutos ² , %
Hyödynnetty jäte	218,50	271,33	88,78	-19,5
osuus kokonaismyynnistä ¹	2,16	2,34	0,73	-7,5
Kaatopaikkajäte	118,47	152,27	298,36	-22,2
osuus kokonaismyynnistä ¹	1,17	1,32	2,46	-11,1
Energiäkäyttö	55,14	22,87	42,49	141,1
osuus kokonaismyynnistä ¹	0,55	0,20	0,35	173,1

¹ Osuus kokonaismyynnistä esitetty jätetonna per miljoona EUR

² Muutos 2019–2020

HENKILÖSTÖ

Ammattitaitoinen henkilöstö on tärkein voimavaramme

Henkilöstön sitoutuminen ja työhyvinvointi on tunnistettu Aspo-konsernissa yhdeksi tärkeimmistä vastuullisuuden osa-alueista. Tähän pyrimme vaikuttamaan muun muassa edistämällä työntekijöiden ammatillista kehittymistä kaikilla organisaatiotasoilla, luomalla kannustavaa työilmapiiriä ja huolehtimalla työhyvinvoinnista.

KORONAPANDEMIAN VAIKUTUKSET KOSKETTIVAT KOKO HENKILÖSTÖÄ

Vuosi 2020 oli maailmanlaajuisesta koronapandemiasta johtuen monin tavoin haastava, ja nosti erityisesti henkilöstön ja muiden sidosryhmien terveyden suojaamisen aiempaakin suuremmaksi prioriteetiksi.

ESL Shippingin merihenkilöstöä lukuun ottamatta koko konsernin henkilöstö siirtyi lähes täysimääräisesti etätöihin jo pandemian alkuvaiheessa. Kontaktien minimoimiseksi ja henkilöstön terveyden suojaamiseksi etätö-ohjeistus koski kaikkien yhtiöiden henkilöstöä maasta ja kyseisen alueen viranomaisohjeistuksista riippumatta. Siirtyminen etätöskentelyyn ja uusien työkalujen sekä työtapojen omaksuminen sujui konsernissa kaiken kaikkiaan erittäin hyvin.

Positiiviset kokemukset näkyivät myös henkilöstökyseilyssä, jossa tutkittiin myös pandemian aiheuttamien muutosten vaikutusta henkilöstötyytyväisyyteen: yli 85 % konsernin henkilöstöstä oli sitä mieltä, että etätöskentely oli sujunut kokonaisuudessaan hyvin. Lisäksi yli 92 % henkilöstöstä koki suoriutuneensa tehtävistään hyvin pandemiarajoituksista ja työskentelytapojen muutoksista huolimatta. Pandemian vaikutus kansainväliseen talouteen on ollut huomattava, ja myös Aspo-konsernissa jouduttiin vuonna 2020 toteuttamaan erilaisia sopeutustoimia, jotka koskettivat myös henkilöstöä.

EETTISET OHJEET LUOVAT YHTEISET PELISÄÄNNÖT

Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään kaikissa toimintamaissaan. Kaikissa työsuhteissa noudatetaan soveltuvia paikallisia lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat muun muassa työaikoja, korvauksia, mahdollisuuksia kehittyä, ihmisoikeuksia sekä työolosuhteita. Aspo on sitoutunut noudattamaan kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, sellaisina kuin ne on määritelty Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja YK:n liike-elämää ja ihmisoikeuksia ohjaavissa periaatteissa.

Aspon eettiset ohjeet luovat pelisäännöt koko konsernin henkilöstölle. Emme hyväksy minkäänlaista syrjintää työntekijän koulutuksen, henkilökohtaisen osaamisen, aseman, persoonallisuuden, elämäntapojen, työkokemuksen, etnisen alkuperän, uskonnon, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, kansallisuuden, kykyjen tai muiden ominaisuuksien perusteella.

Merkittävimmät sosiaaliset riskit liittyvät työhyvinvointiin ja työturvallisuuden toteutumiseen sekä henkilöstön saatavuuteen ja sitoutuneisuuteen. Monialayhtiössä henkilöstön työympäristöt vaihtelevat lastialuksista kemikaalivarastoihin, ja turvallisuusohjeistuksiin sekä -koulutuksiin panostetaan merkittävästi eri liiketoiminnoissa. Tavoitteena on, että työssä sattuvia tapaturmia ei tapahtuisi.

TYÖTYTYVÄISYYS YHÄ KIITETTÄVÄLLÄ TASOLLA

Työntekijöiden tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspoon työnantajana mitataan vuosittaisella ilmapiirikartoituksella. Poikkeuksellisesta toimintaympäristöstä ja koronapandemiaan liittyvistä rajoituksista huolimatta työtyytyväisyys säilyi kokonaisuudessaan erittäin hyvällä tasolla vuonna 2020, ja tulokset jopa paranivat useissa henkilöstökyselyn kategorioissa. Esimerkiksi työntekijöiden tyytyväisyys omaan työnkuvaansa kasvoi lukemaan 4,27 asteikolla 1–5 (4,22). Etätyöskentelyn merkittävä lisääntyminen otettiin henkilöstössä hyvin vastaan ja enemmistö koki sen tuovan lisää joustavuutta työtehtävien suorittamiseen. Henkilöstökyselyssä työn joustavuutta esimerkiksi työaikojen järjestämisen suhteen mittaava kysymys sai henkilöstöltä arvosanan 4,26 (3,90), jossa oli huomattavaa parannusta edellisvuoteen verrattuna. Työhyvinvoinnista ja sitoutuneisuudesta kertovat myös pitkät työurat: noin 30 % henkilöstöstä on ollut Aspo-konsernin palveluksessa yli 10 vuotta ja keskimääräinen työura vuonna 2020 Aspo-konsernissa oli 8,0 vuotta (7,3).

Työsuojelulla pyritään henkilöstön fyysiseen ja psyykkiseen työkykyyn ja sitä kautta hyvään elämänlaatuun. Suomessa työsuojeluasioita käsittelee konsernitasolla työsuojelutoimikunta. Aspossa pidettiin vuonna 2020 kaksi työsuojelutoimikunnan kokousta (kaksi kokousta vuonna 2019). Lisäksi pidettiin toimipaikkakohtaisia kokouksia. Jokaisella ESL Shippingin aluksella on laivan koko henkilöstöstä koostuva työsuojelutoimikunta, joka kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Vuonna 2020 ilmeni yhdessä Aspon liiketoiminnoista kiusaamistapaus, jota konsernin henkilös-

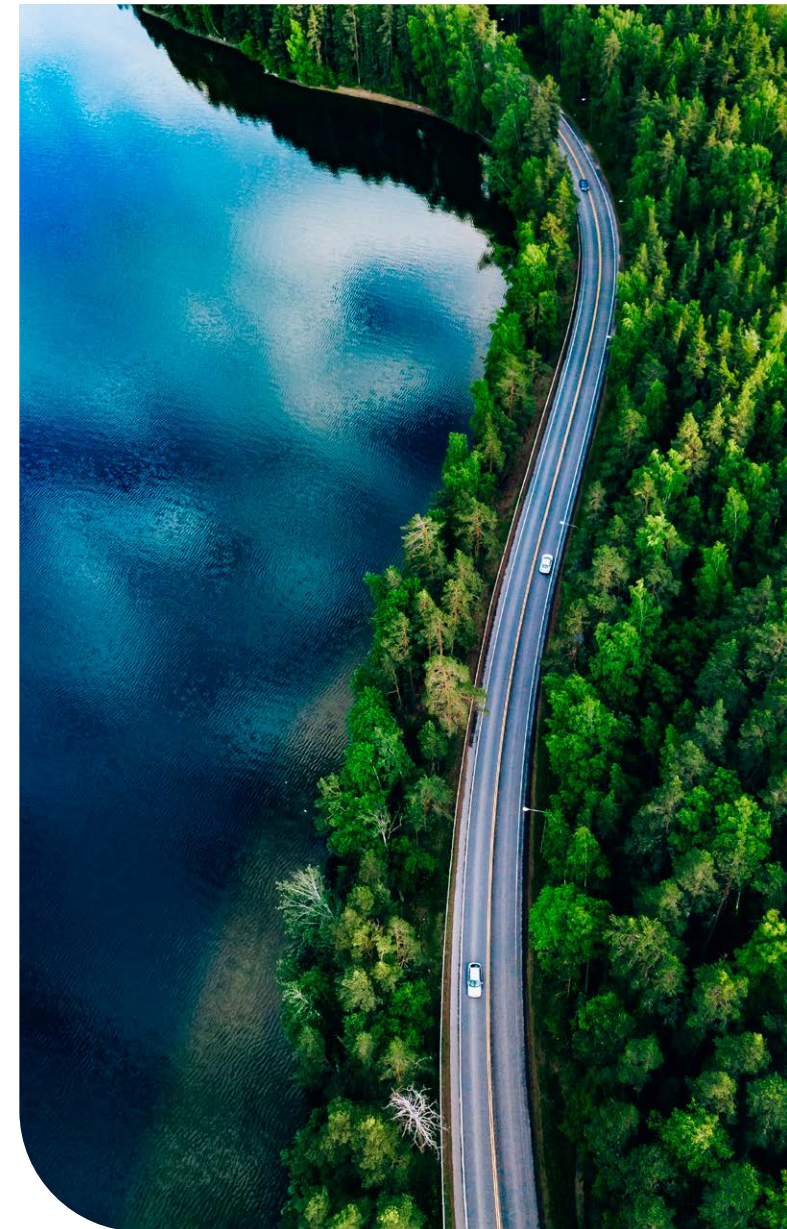
töhallinto selvitteli yhdessä sisäisen tarkastuksen kanssa. Tapauksen seurauksena toimintatapoja ja prosesseja on kehitetty, jotta tämänkaltaisilta tapauksilta välttyään jatkossa.

KOULUTUS JA TYÖTURVALLISUUS KOROSTUVAT MERENKULUSSA

Liikenteen turvallisuusvirasto Traficom ja luokituslaitos DNV GL ovat auditoineet ja sertifioineet ESL Shippingin toiminnot ja alukset kansainvälisen merenkulkujärjestö IMO:n turvallisuusjohtamissäännösten mukaisesti. Laivojen turvallisen operoinnin lisäksi säännöstö luo standardit päästöjen ehkäisemiseen.

Vuonna 2020 ESL Shippingissä ilmeni kaksi tapausta (neljä tapausta vuonna 2019), joissa varustamon päihdepolitiikkaa oli rikottu. Meriturvallisuus ei vaarantunut kumankaan tapauksen johdosta, ja rikkomuksiin reagoitiin asianmukaisin toimenpitein yhtiön turvallisuuspolitiikan ja työehtosopimusten edellyttämällä tavalla. Turvallisuuden varmistamiseksi henkilöstön mahdollista päihteiden käyttöä valvotaan ESL Shippingissä myös ennalta ilmoittamattomilla kontrollitesteillä. Näissä testeissä ei vuonna 2020 tullut ilmi yhtäkään rikkomusta. Myös aluksilla tapahtuneita erilaisia haavereita tai onnettomuuksia mittaava TIR-luku (Total Incident Rate) pieneni edellisvuoteen verrattuna.

ESL Shippingillä on myös tärkeä rooli suomalaisessa merenkulun koulutuksessa. Vuosittain varustamon aluksilla harjoittelee kymmeniä tulevia merimiehiä. Vuonna 2020 laivoilla opintoihin kuuluvia harjoitteluja suoritti 89 opiskelijaa (110) ja yhteensä he viettivät 3 206 harjoittelupäivää aluksilla. Harjoittelijoiden määrä ja harjoittelupäivät laskivat koronaviruspandemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi.

Terveyden ja turvallisuuden varmistaminen – sekä maalla että merellä

Vuonna 2020 koronaviruspandemia aiheutti häiriöitä tavanomaisiin työskentelytapoihimme. ESL Shippingin toimihenkilöstö Ruotsissa ja Suomessa aloitti etätöy muiden Aspon työntekijöiden ohella maaliskuun puolivälissä. Vaikka toimistot avattiin myöhemmin osittain, suurin osa henkilöstöstä työskenteli vuoden lopussa yhä kotoa käsin. Pandemialla oli kuitenkin vielä merkittävämpi vaikutus ESL Shippingin merihenkilöstöön.

Keväällä miehistönvaihto ulkomailla oli lähes mahdotonta pandemian aiheuttamien erilaisten rajoitusten vuoksi. Tämä johti tavallista pidempiin työkaksoihin aluksilla. Lisäksi monissa satamissa merihenkilöstön ei sallittu poistua alukselta, mikä rajoitti huomattavasti heidän virkistysmahdollisuuksiaan. Useissa satamissa nämä rajoitukset ovat edelleen voimassa.

Tilanne oli vielä ongelmallisempi ESL Shippingin EU:n ulkopuolisille miehistön jäsenille. Kovan työn ja huolellisen suunnittelun jälkeen otettiin käyttöön uusia prosesseja, joissa EU:n ulkopuoliset miehistön jäsenet lensivät ensin Suomeen testausta ja karanteenia varten. Majoitus järjestettiin ESL Shippingin Rautaruukki-aluksella, joka oli seiso-

tettuna Helsingissä. Tiiviissä yhteistyössä Suomen viranomaisten kanssa vähäiset positiiviset tartuntatapaukset seulottiin ja eristettiin onnistuneesti ennen kuin henkilö astui alukselle. Näiden toimenpiteiden ansiosta miehistönvaihdot ovat onnistuneet toukokuusta alkaen. Jokainen merimies testataan yhä miehistönvaihtojen yhteydessä, jotta kaikkien työntekijöiden hyvinvointi ja turvallisuus pystytään takaamaan.

Jokainen merimies testataan miehistönvaihtojen yhteydessä.

HYVÄ HALLINTOTAPA

Vastuullinen yhteistyökumppani ja työnantaja

Aspon toimintaa vastuullisena työnantajana ohjaavat konsernin eettiset ohjeet ja henkilöstöhallinnon ja henkilöstön kehittämisen periaatteet. Aspo kunnioittaa työntekijöiden yhdistymisvapautta ja noudattaa kunkin toimintamaan paikallista työläinsäädäntöä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla Aspo haluaa olla edelläkävijä ja edistää vastuullisia toimintatapoja.

Laajemmin konsernin koko toimitusketjua tarkasteltaessa Aspo on tunnistanut mahdollisia riskejä ihmisoikeusrikkomuksiin, joihin kuuluvat esimerkiksi konfliktineraaleihin liittyvät ihmisoikeusloukkaukset raaka-ainekaupassa. Uusien yhteistyökumppanien valinnassa painotetaan myös ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja korruption sekä lahjonnan torjumiseen liittyviä näkökulmia.

TOIMITUSKETJUN VASTUULLISUUDEN VARMENTAMISELLA TÄRKEÄ MERKITYS

Asianmukaisten toimintatapojen varmistamiseksi tavar- ja palveluntoimittajille toimitetun eettisen ohjeiston (Supplier Code of Conduct) noudattamista valvotaan liiketoiminnoissa eri keinoin. Esimerkiksi erityisiä vastuullisuusauditointeja on Telkossa toteutettu jo alkuvuodesta 2019 alkaen. Auditointikäynneillä Telkon edustajat ja ulkopuoliset konsultit haastattelevat tavarantoimittajan edustajia vastuullisuusteemoista sekä käyvät läpi Telkon asettamia vaatimuksia esimerkiksi ihmisoikeuksiin, ympäristövastuuseen ja turvallisuusohjeistuksiin liittyen. Lisäksi kohteessa tarkastetaan toimitilat ja tuotantolaitokset. Myös yhteistyökumppaneiden tiloissa suoritettavat varastoauditoinnit kuuluvat Telkon keinoihin varmentaa toimitusketjunsäädösten mukaisuutta. Paikan päällä suoritettavien auditointien lisäksi laajempaa toimittajakuntaa seurataan itsearviointimenetelmällä, johon liittyvä kysely lähetettiin vuonna 2020

hieman yli 80:lle Telkon merkittävimmälle tavarantoimittajalle.

Merkittävä osa ESL Shippingin, Leipurin, Telkon ja Kaukon kumppaneista on suuria kansainvälisiä toimijoita, joiden kanssa yhteistyötä on tehty pitkään ja joilla on omat vakiintuneet vastuullisen toimitusketjun hallintaan liittyvät prosessit. Leipurilla on lisäksi laaja verkosto pienempiä kumppaneita, jonka valvonnan tehostamiseen liittyviä prosesseja yhtiö viime vuosien aikana kehittänyt.

TUOTETURVALLISUUTEEN JA LAADUNVARMISTUKSEEN PANOSTETAAN JATKUVASTI

Elintarvikealalla toimivan Leipurin kannalta ruokavääreännökset, heikkolaatuiset tuotteet ja kuluttajiin kohdistuvat terveydelliset haitat kuten allergeenikontaminaatiot ovat merkittäviä riskejä, joiden hallintaan yhtiöllä on vakiintuneet prosessit ja toimintamallit. Vuonna 2019 Leipurin toteutti laajan riskiarvioinnin tuotevääreännösten osalta, ja tämän selvityksen tuloksia vietiin yhtiön toimintajärjestelmiin ja prosesseihin 2020 aikana. Leipurin seuraa myös tehostetusti Business Social Compliance Initiativen (BSCI) määrittelemistä riskimaista tulevien raaka-aine-erien puhtautta ja aitoutta.

Leipurin arvioi tuoteturvallisuutta uhkaavia riskejä myös säännöllisesti päivitettävän riskianalyysin avulla. Leipurin toiminta auditoidaan asiakkaiden, elintarvikeviranomais-

ten ja ulkoisten audittoijien toimesta useita kertoja vuodessa. Suomessa Leipurilla on muutosten ja riskien hallintaan, toiminnan jatkuvaan kehittämiseen painottuva ISO 9001:2015 -sertifioitu laatujärjestelmä. Tavoitteena on tulevina vuosina sertifioida laatujärjestelmät kaikissa maissa ja toimintayksiköissä. Nykyisen järjestelmänsä rinnalla Leipurin on myös kehittänyt ennakoivasti toimintaansa kohti BRC-elintarviketurvallisuusstandardin vaatimaa tasoa. Tavoitteena on saada toiminta kyseisen standardin mukaiseksi lähivuosi.

Tuoteturvallisuus on ensiarvoisen tärkeää myös linkkinä teollisuuden asiakkaiden ja kansainvälisten raaka-ainevalmistajien välillä toimivan Telkon liiketoiminnassa. Laatu poikkeamilla tai väärän tuotteen toimituksella asiakkaalle voi olla vakaviakin seurauksia. Telko onkin systematisoinut ja tehostanut laatu poikkeamien raportointiprosessiaan, ja nykyään kaikki lievimmätkin poikkeamat kirjataan ylös yhtiön kaikissa toimintamaissa. Vuoden 2020 aikana Telkossa ilmeni seitsemän tapausta, joissa asiakkaalle toimitettiin väärä tuote. Yksikään tapauksista ei johtanut onnettomuuteen tai läheltä piti -tilanteeseen, vaan virheet huomattiin ja korjaavat toimenpiteet tehtiin ajoissa. Vuonna 2020 Telkon liiketoiminnassa sattui merkittävä vaaratilanne Latviassa, missä syttyi uhkaava tulipalon alku purettaessa palavaa nestettä säiliöautoista kontteihin. Työntekijöiden ripeän ja määrätietoisen toiminnan ansiosta palo saatiin sammutettua nopeasti eikä se levinnyt varastotiloihin. Perimmäisenä syynä vaaratilanteen syntymiseen oli varastopäällikön antama virheellinen ohjeistus tehdä purkutyo sisätiloissa Telkon ohjeiden vastaisesti. Tapauksen seurauksena varastopäällikön työsuhde purettiin. Lisäksi Telko käynnisti laajan selvityksen vaarallisten kemikaalien varastojen turvallisuuskäytännöistä ja tarkensi ohjeistuksiaan varastokumppaneilleen.

HUOLTOVARMUUTTA TUKEMASSA MYÖS PANDEMIAN KESKELLÄ

Aspolla on myös laajempi merkitys niihin yhteisöihin, joissa se toimii. Esimerkiksi ESL Shipping on merkittävä merikuljetusten järjestäjä ja tärkeä osa Suomen huoltovarmuuden turvaamista, sillä merikuljetusten osuus Suomen tuonnista on noin 80 % ja viennistä noin 90 %. Kriisitilanteessa huoltoyhteydet maailmalle turvaavat Suomen lipun alla kulkevat alukset.

Kauko taas on mukana digitalisoimassa viranomaisten työtä ja parantamassa tehokkuutta tärkeillä toimialoilla, kuten raide-, tie- ja lentoliikenteessä, terveydenhuollossa ja jätehuollossa. Terveys- ja turvallisuudelle vuosi 2020 oli erityisen haastava ja koronapandemian vuoksi henkilökohtaisten suojainvälineiden tarve kasvoi räjähdysmäisesti. Kaukon terveys- ja turvallisuusliiketoiminnan tiimi onnistui rakentamaan luotettavan ja laadukkaan toimitusyhteyden Kiinan ja Suomen välille, ja tämän ansiosta Suomen terveysviranomaisille saatiin toimitettua laadukkaita suojainvälineitä tilanteessa, jossa tuotteiden globaali kysynnän ja tarjonnan tasapaino horjui pandemiakriisin keskellä.

OSASSA TOIMINTAMAITA KORRUPTIO ON YHÄ VAKAVA YHTEISKUNNALLINEN ONGELMA

Kansainvälisenä yhtiönä Aspo toimii myös maissa, joissa korruptio on yleistä. Tällaisia alueita ovat Transparency Internationalin mukaan esimerkiksi Venäjä ja Ukraina. Tärkein työkalu korruption ja lahjonnan vastaisessa toiminnassa on vastuullinen toimitusketjun hallinta. Asianmukaisen toimintatapojen varmistamiseksi Aspolla on käytössä kaikissa liiketoimintoissaan eettiset ohjeet tavaran- ja palveluntoimittajille, joiden noudattamista valvotaan esimerkiksi Telkon tapauksessa erillisillä vastuullisuusauditoin-

neilla. Aspon sisäinen tarkastus ja lakiosasto tekevät liiketoimintoissa tarkastuksia vuosisuunnitelman mukaisesti.

Aspon eettiset ohjeet kieltävät jyrkästi kaiken korruption tai lahjonnan. Code of Conduct -koulutus sisältää myös korruption torjumiseen liittyviä kysymyksiä ja opastaa tunnistaamaan epäilyttäviä tilanteita sekä epäeettisiä pidettävät toimintatavat. Vuonna 2020 Code of Conduct -koulutuksen suoritti 94 % koko konsernin työntekijöistä. Liiketoiminnat seuraavat myös toimialakohtaista säännöstöä ja esimerkiksi Telkolla on käytössä lahjontaa koskevat tarkemmat ohjeistukset, joiden lisäksi se noudattaa Euroopan kemikaalijärjestö FECC:n eettisiä ohjeita. Lisäksi esimerkiksi ESL Shipping ja Telko tekevät toimittajien riskiarviointeja. Leipurin tavoitteena puolestaan on uuden laatujärjestelmän kautta terävöittää entisestään korruption ja lahjonnan torjuntaan liittyviä toimittajakriteerejään.

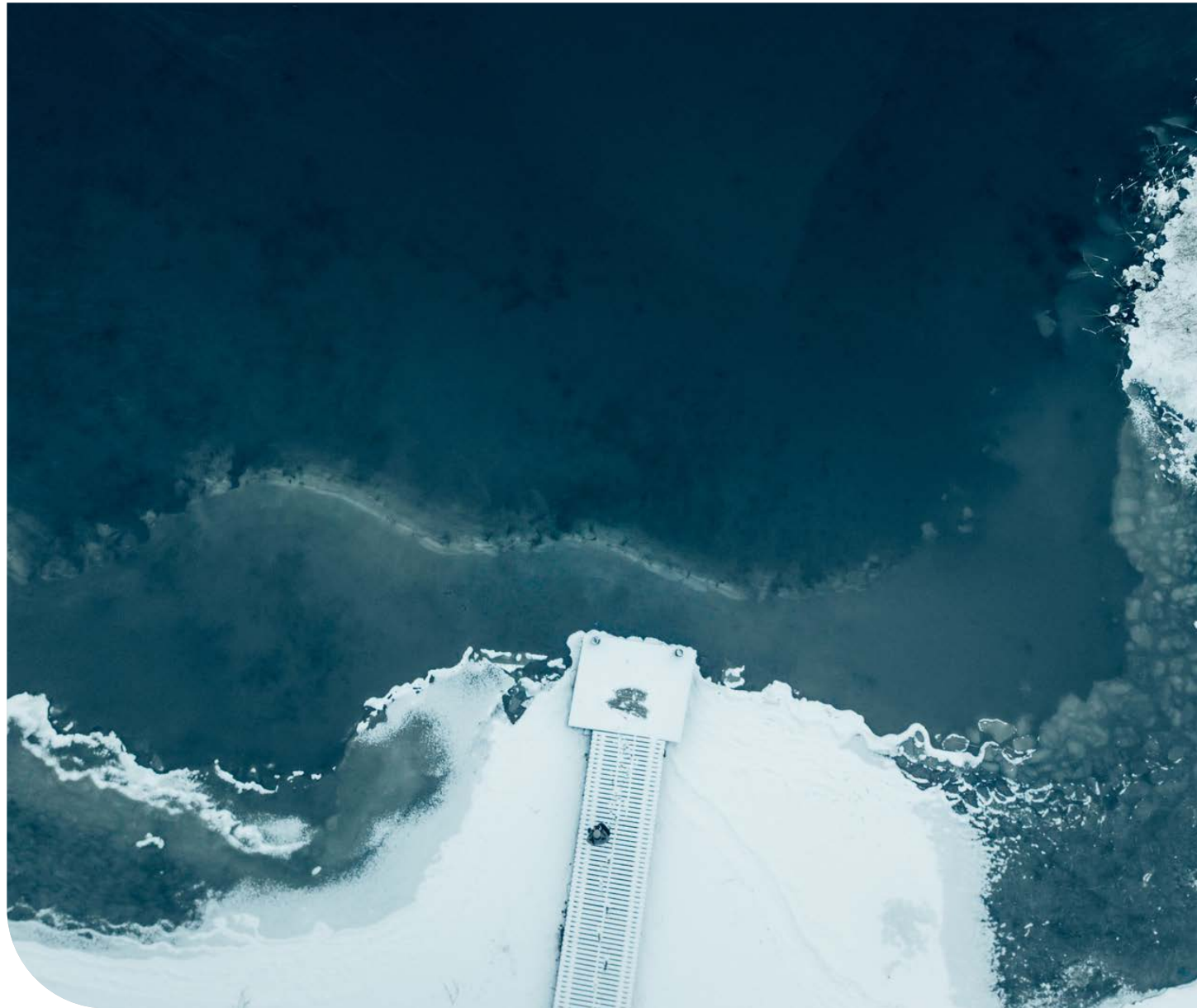
Vuonna 2020 jatkettiin Aspon compliance-toiminnon kehittämistä. Edellisvuoden aikana valmistuneiden liiketoimintakohtaisten compliance-käsikirjojen tueksi järjestettiin koulutusta avainhenkilöille. Kaikille konsernin työntekijöille pakollinen compliance-verkkokoulutus taas erittelee tarkemmin liiketoimintakohtaisia avainasioita ja -teemoja.

Aspossa on ollut pitkään käytössä ilmoituskanava muun muassa mahdollisten rikkomusten tai epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamiseksi. Vuonna 2020 Aspo investoi uuteen, ulkopuolisen toimittajan hallinnoimaan ja täysin anonyymiin ilmoituskanavaan, joka tehostaa ilmoitettujen tapauksien käsittelyä sekä takaa anonyymin ja salatun viestinvaihdon ilmoittajan kanssa tapausta käsiteltäessä. Palvelun kautta voi ilmaista huolensa jostakin, mikä ei noudata Aspo-konsernin arvoja tai eettisiä ohjeistuksia, ja millä voi olla vakavia seurauksia organisaatiollemme tai yksittäiselle henkilölle. Ilmoitukset tulevat konsernin lakiasiantuntijalle ja ne käsitellään Aspon hallituksessa. Ilmoituskanava-

vasta kerrotaan henkilöstölle muun muassa eettisten ohjeiden Code of Conduct -koulutuksen yhteydessä. Vuonna 2020 96 % (97 %) henkilöstökyselyn vastaajista ilmoitti olevansa tietoinen sisäisestä ilmoitusmenettelystä mahdollisissa väärinkäytöstilanteissa.

Vuonna 2020 ilmoituskanavan kautta tehtiin yhteensä kuusi ilmoitusta. Ilmoitukset käsiteltiin ja niihin vastattiin Aspo-konsernin prosessien mukaisesti. Vuonna 2020 ei Aspon liiketoiminnoissa paljastunut uusia petosepäilyjä eikä Aspon ilmoituskanavan kautta ilmennyt vuoden aikana korruption tai lahjontaan liittyviä vahvistettuja rikkomuksia.

Loppuvuonna 2019 ilmiantokanavan kautta tuli ilmoitus väärinkäytösepäilystä Telkon Kiinan maayhtiössä. Tämän tapauksen tutkinta jatkui vuonna 2020 eikä väärinkäytöksiä löytynyt. Vuonna 2019 ilmeni väärinkäytösepäily Leipurin Liettuassa käyttämien kuljetuspalvelujen rahtihintoihin liittyen, ja tapauksen osalta vuonna 2020 nostettu oikeusprosessi on yhä kesken.

Vastuullisuus- taulukot

Raportointijakso on kalenterivuosi 2020. Raportointi kattaa lähtökohtaisesti koko Aspo-konsernin. Poikkeukset rajauksissa on merkitty indikaattorien yhteyteen.

Vastuullisuusraportissa henkilöstölukuihin sisältyvät kaikki työsuhteessa olevat, mukaan lukien pitkät poissaolot. Henkilöstölukuihin on lisätty myös ESL Shippingin

tytäryhtiö AtoB@C Shippingin laivojen vuokralla oleva merihenkilöstö niiden laivojen osalta, jotka ovat yhtiön omistuksessa. Tilinpäätöksessä henkilöstömäärään ei sisälly vuokratyöntekijöitä, vaan ainoastaan Aspo-konsernin oma henkilöstö, ja henkilöstöluvuissa raportoidaan vain työssäkäyvien määrä.

● HENKILÖSTÖMÄÄRÄ MARKKINA-ALUEITTAIN 31.12.

	ESL Shipping ¹			Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Suomi	275	262	262	73	80	100	49	52	50	21	30	33	32	27	25	450	451	470
Skandinavia	79	74	69	-	-	-	37	24	27	-	-	-	-	-	-	116	98	96
Baltia	-	-	-	49	50	49	34	36	33	-	-	-	-	-	-	83	86	82
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	-	-	-	141	167	171	140	162	161	-	-	-	-	-	-	281	329	332
Muut maat	1	1	1	-	-	10	25	25	25	1	1	1	-	-	-	27	27	37

¹ ESL Shippingin syksyllä 2018 ostaman AtoB@C Shippingin laivojen merihenkilöstö raportoidaan omistuksessa olevien laivojen osalta.

● HENKILÖSTÖMÄÄRÄ TYÖNTEKIJÄKATEGORIAN MUKAAN 31.12.

	ESL Shipping ¹			Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Toimihenkilöt	41	38	35	182	206	211	233	250	250	15	22	24	26	22	19	497	538	539
Esimiehet	8	3	-	37	40	38	25	19	17	2	1	5	2	2	3	74	65	63
Johtajat	6	7	8	16	19	20	20	24	20	1	3	-	4	3	3	47	56	51
Työntekijät	2	2	3	28	32	61	7	6	9	4	5	5	-	-	-	41	45	78

¹ Ei sisällä merihenkilöstöä.

● HENKILÖSTMÄÄRÄ TYÖSOPIMUSTYYPIN MUKAAN 31.12.

	ESL Shipping			Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Henkilöstömäärä	355	337	332	263	297	330	285	299	296	22	31	34	32	27	25	957	991	1 017
Kokoaikainen	56 ¹	50 ¹	45 ¹	260	293	316	278	293	290	22	31	34	30	26	22	590	643 ¹	707 ¹
Osa-aikainen	1 ¹	- ¹	1 ¹	3	4	14	7	6	6	0	-	-	2	1	3	12	11 ¹	24 ¹

¹ Ei sisällä merihenkilöstöä.

● IKÄJAKAUMA 31.12.

	ESL Shipping			Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta			Yhteensä		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
> 24	5	12	9	1	3	17	3	8	6	0	-	1	1	1	-	10	24	33
25-39	132	119	103	105	129	154	131	140	137	4	6	6	13	6	6	385	400	406
40-54	141	127	107	121	132	126	116	117	119	10	16	19	9	10	10	397	402	381
55 <	77	79	56	36	33	33	35	34	34	8	9	8	9	10	9	165	165	140

● HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

	ESL Shipping ¹			Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta			Aspo-konserni		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Keskimääräinen vaihtuvuus, %	9	16	16	10	26	26	8	20	14	0	31	41	19	39	18	9	23	21

¹ Ei sisällä merihenkilöstöä

● SUKUPUOLIJAKAUMA 31.12.

	ESL Shipping			Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta			Aspon ja liiketoimintojen hallitukset			Yhteensä		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Naiset	40	36	35	149	166	198	151	164	160	3	5	7	18	16	14	6	7	5	367	394	419
Miehet	315	301	297	114	131	132	134	135	136	19	26	27	14	11	11	9	9	10	605	613	613

● HENKILÖSTÖN KESKI-ikä

	ESL Shipping		Leipurin		Telko		Kauko		Muu toiminta	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Henkilöstön keski-ikä	45	45	43	41	42	41	48	47	43	47

● TAPATURMATAAJUUS JA SAIRAUSPOISSAOLOT

	ESL Shipping Toimisto			ESL Shipping Merihenkilöstö			AtoB@C Shipping Merihenkilöstö		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
LTIF ¹	0	0	0	21,3	22,1	21,1	0	0	0
Sairauspoissaolot, % ²	0,82	1,39	0,48	4,6	4,0	3,9	0	0	- ⁴

	Leipurin			Telko			Kauko			Muu toiminta		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
LTIF ¹	7	8	10	0	4	41	0	0	0	0	0	0
Sairauspoissaolot, % ²	2	3,99	1,69	1,2	1,44	1,05	0,32	0,32	1,56	0,34	1,61	0,69

¹ LTIF-suhdeluku (tapaturmataajuu) esitetään miljoonaa työtuntia kohden.

² Sairauspoissaaloprosentti on laskettu kaavalla: (sairauspäivät/työpäivät yhteensä)*100. Ruotsissa AtoB@C Shippingin merihenkilöstön sairauspoissaolot lasketaan vain meripäivien osalta.

³ TIR (Total Incident Rate) sisältää kaikki tapaturmat; suhdeluku esitetään miljoonaa työtuntia kohden.

⁴ AtoB@C Shippingin merihenkilöstön sairauspoissaolotietoja ei ole saatavilla vuodelta 2018.

ENERGIAN KÄYTTÖ JA PÄÄSTÖT

ESL Shipping ²				
	2020	2019	2018	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	243,40	117,57	105,23	107,0
Polttoaineen käyttö, Mwh	838 743	892 250	597 300	-6,0
tCO ₂ ²	220 122	237 296	160 988	-7,2
g-CO ₂ per tonnimaali ³	15,48	15,47	13,1	0,1
tSO _x ²	56,44	179,27	128,9	-68,5
mg-SO _x per tonnimaali ³	3,97	11,69	10,49	-66,0

Leipurin				
	2020	2019	2018	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	4 148,0	3 394,8	4 240,6	22,2
tCO ₂ ²	1 124,0	1 154,2	1 441,0	-2,6

Telko ⁴				
	2020	2019	2018	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	768,5	1 093,0	1 059,5	-29,7
tCO ₂ ²	215,8	306,9	337,2	-29,6

Kauko				
	2020	2019	2018	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	117,84	146,5	125,0	-19,6
tCO ₂ ²	21,41	24,7	23,0	-13,3

Muu toiminta				
	2020	2019	2018	Muutos ⁵ , %
Ostettu energia ¹ , Mwh	182,7	150,3	177,1	21,6
tCO ₂ ²	27,5	23,7	25,6	16,0

¹ Ostettu energia pääsääntöisesti mitattu, muussa tapauksessa luvut on arvioitu koko vuoden osalta.

² Ei sisällä yksittäisiä matka-rahdattuja aluksia. Raahen varikko mukana luvuissa vuodesta 2020 alkaen.

³ Luvut korjattu takautuvasti vuodelta 2018.

⁴ Luvuissa mukana Telkon suurimmat toimintamaat Suomi, Puola, Venäjä, Ukraina, Ruotsi ja Tanska.

⁵ Muutos 2019–2020.

HENKILÖSTÖTYTYTYVÄISYYDEN MITTARIT (SKAALA 1–5)

	2020	2019	2018
Oma segmentti	4,02	3,94	4,18
Oma yksikkö, osasto, ryhmä	4,22	4,08	4,24
Oma työ	4,23	4,19	4,22
Oma esimies	4,15	4,10	4,16